

כ"ק מרן אדמו"ר נאכ"ד ערלווי שליט"א
מכיא באגראתו, את מה שדרש מרן החתום טופר זצוק"ל
"בשחתחיל להתפרק לביישת פאה נכנית":

"מי שישמע לדברי ילך בצדיעות, בדרך דורות הראשונים,
יזכח לבנים מוזנים, ויתברכו בכל הענינים;
והרים קילו בכיה, מכלן הן אתה שומע לאו;
וכל העם אחוזם חיל ורעה בשמעם דברים אלו יוצאים מפי,
בליל כל נdry, בקדושה ובטהרה!"

כ"ק מרכן אדמו"ר נאב"ד ערלווי שליט"א
מעיד על עצמו:

"נשאלתי מהתלמידים שמציעים להם שידוך שאין המודוברת רוצה לבוש כלל פאה נכנית אלא מטפהת.
והשבתי: שיחיו מאושרים ושמחו בשידוך זה, ובמונות ירבו בישראל!"

שומע לאו. וכל העם אחוזם חיל ורעה בשמעם דברים אלו יוצאים מפיו בלילה כל נdry בקדושה ובטהרה עכ"ל.

"שיהיו מאושרים ושמחים! וכמותן ירבו בישראל!"

ולבסוף כותב כ"ק אדמו"ר גאב"ד ערלי שלייט"א, ומעיד על עצמו בזזה הלשון: "נשאלתי מתלמידים שמציעים להם שידוך שאין המדוברת רוצה לבוש כלל פאה נכricht אלא מטפהח. והשבתי: **שיהיו מאושרים ושמחים בשידוך זה, וכמותן ירבו בישראל.**

ועתה כשאנו מצפים לישועת ה' וביאת הגואל צדק, ביותר יש להזהיר על כל הנזכר לעיל. ולמזהיר ולנזהר שלומדים הרבה כמו נהר".

ב"ק מրן אדמו"ר בעל "זיהוי יוסף" מפפאא זוק"

נדס מראן הגה"ק בעל "ערוגת הבושם" זוק"

שכתב בצוואתו הקדושה:

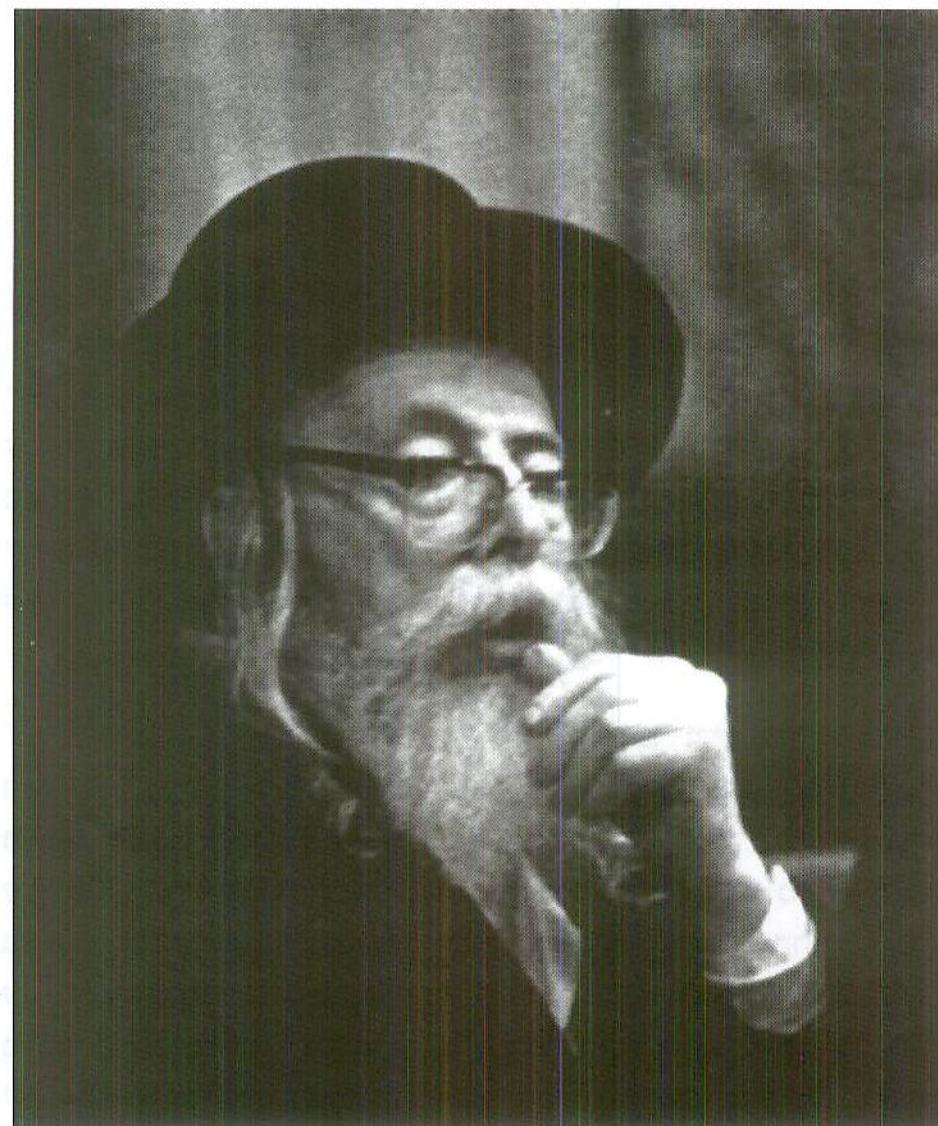
"פאה נברית אני אומר עלייכם, ותזכו לזרע ברך, דור ישרים יבורך!"

פָּאָפָּא צַעֲהָלִים

ותזכו לזרע ברך - דור ישרים יבורך!

הגה"ק רבי משה בן עמרם גריינוואלד זי"ע אבד"ק חוסט בעל "ערוגת הבושים" (אביו של הגה"ק רבי לוי יצחק גריינוואלד זי"ע אבד"ק צעהלים, וזקנו של הגה"ק רבי יוסף גריינוואלד זי"ע אבד"ק פאפא), כותב בצוואתו הקדושה "הכנה דרביה" את י"ח בזה הלשון: "זהו זהירם באזהרה יתרה שלא יצא חס ושלום אפילו מקצת שער חזץ לצמתן, ואפילו פאה נכרית אני אוסר עליהם, ותזכו לזרע ברך,
דור ישרים יבורך" עכל"ק.

וכבר נתבאר בצוואתו של מרכן החתום סופר זי"ע על ידי תלמידו הקדוש ב"שירי משכיל", שהכוונה על "מקצת שער חזץ לצמתן העשויה מפאה נכרית"!, כי לא בא להזהיר בצוואתו על פאה נכרית שלימה, שהרי זה הרבה יותר חמור משער טבעי היוצא מחוץ לצמתן, גם לפי החתום סופר שמחמיר בשערה אחת היוצאה מחוץ לצמתן, עם כל זאת הוא אווחז שפאה היא יותר חמורה!, [כמו שכותב מפורש בסימן ע"ה שהפאה אסורה מקל וחומר מקלתה (מטפחת עם חורים שנראת השיער דרך הנקבים) שאסור], אלא כוונתו לומר "שלא יצא חס ושלום אפילו מקצת שער חזץ לצמתן", ובא להוסיף, לא רק מקצת שער "טבעי", אלא "אפילו" מקצת שיער של "פאה נכרית", "אני אוסר עליהם"!, ככלומר שם שעורה אחת העשויה מפאה בקצתה המטפחת, גם זה "אני אוסר עליהם, ותזכו לזרע ברך, **דור ישרים יבורך!**".

כ"ק מrown אדמונ"ר רבי יעקב מפשעוווארט זצוק"ל
תלמיד כ"ק מrown הרה"ק מקאלשיז זצוק"ל
אשר דוחה לכו מאד על לבישת פאה נכנית, אף שמנחוג זה נתפסת ונפרץ אף בקרב
יהודים חרדים, לא זהה דעת הרה"ק מקאלשיז זי"ע ואחו שעוזו איסור גמור!

מי יזכה להיות במנין של מشيخ צדקינו?!

כ"ק מרן אדמו"ר הקדוש ר' יעקב מפשעווארעסק זצוק"ל, סיפר
על רבו הרה"ק ר' חנה מקאלשיז זי"ע:

"דודה לבו של הרה"ק ר' חנה מקאלשיז זי"ע, מאד על שנפרצו
פרצחות בחומת היהדות, ועברו לבני ישראל מנימוסי הנכרים אשר
סביבותיהם במילוי דצניעותא, כגון לבישת פאה נברית, אף שמנהガ
זה נתפשט ונפרץ מאד אף בקרב יהודים חרדים די בכל אתר ואתר,
לא זהה דעת רבינו בשבייל כך משיטת זקינו מרן הגאון הקדוש מצאנז
בשו"ת דברי חיים (ח"ב יו"ד סימן נ"ט), ושאר גדולי האחרונים שהוא
איסור גמור.

אחד ממכיריו של רבינו רבי חנה מקאלשיז זי"ע השיא את בנו
לbatzo של הרב החסיד ר' משה אוריה קעלער מצאנז (בעמ"ס ילקוט
הاورים), וסיפר לרביינו שהכללה לא לבשה פאה נברית אלא כיסתה
ראשה במטפחת כדת וכדין. שמח רבינו מאד על הדבר, ופנה ואמר
להרבנית: ברוך השם, שכשיבא משיח יהיה לו את המניין שלו!!!"

דברי חנה השלם - חלק התולדות עמוד ק"צ
מפי כ"ק אדמו"ר ר' יענקלי מפשעווארעסק זצוק"ל

ב"ק מrown אדמור רבי יעקב מפשעוווארסק זצוק"
סיפר על רבו הרה"ק מקאלשיזן זצוק"ל שכאשר שמע על חתונת
שהכללה כיסתה ראהה עם מטפהחת כדת וכדין, שמח מאד ואמרה:
"ברוך השם! שכשיבווא משיח יהיה לו את המגין שלו!"
היינו שעוד יהיו כמה יהודים, שיוכלו לקבל את פניו, בהיותם לבושים כרצון השם
[יושב לצדיו ב"ק מrown אדמור' מתולדות אהרן זצוק"ל]

צאנז
צאי לך בעקביו הצאנז!

אשת כ"ק מראן בעל דברי חיים מצאנז זי"ע הלכה ר'ך
 עם מטפחת בלבד ! , וכך הילכו נשות כל בניו הקדושים, אשות
 הגה"ק משינאנו זי"ע, ואשת הגה"ק מקשאנוב זי"ע, ואשת
 הגה"ק מגארליך זי"ע, ואשת הגה"ק רבי נתן מאיר זי"ע
 אביו של הגה"ק רבי שלמה מבאבוב זי"ע, ואשת הגה"ק
 מקרייז צאנז זי"ע, ואשת הגה"ק מרatzפערט זי"ע, ואשת
 הגה"ק מטשוחיב זי"ע. וכך הילכו כל בנותיו נשות חתני
 הקדושים, ונשות נכדיו וננדותיו, ניניו וניניותו, שהילכו
 בדרכי זקנם הקדוש מצאנז זי"ע, מאות משפחות בכל רחבי
 גאליציה, ווהונגריה, לפני השואה, שהיו פאר למשפחתו
 הקדוצה של מראן הדבר חיים זי"ע, כולם הילכו מכוסות ר'ך
 עם מטפחות בלבד ! .

רצונינו שנשותינו ובנותינו תלכנה כנשי רבותינו
 הקדושים ! אשר מפיהם אנו חיים ! וכל אורח חיינו מיוסד
 ובוני על מנהגיהם, דרכיהם, והליכותיהם הקדושים, בכל
 פרט ופרט ! .

"בוזדאי אסור לצאת בפאה נכricht!"

ב"ק מרן הרה"ק רבי שלום אליעזר מראצ'פערט זצוק"ל
בן ב"ק מרן הגה"ק בעל "דברי חיים" מצאנז זצוק"ל
שפוסק:

"שאפילו לחתת חתיכת משי ועל המצח שיזיה דומה לשער, אסורי!"

הגה"ק בעל דברי חיים מצאנז ז"ע

אפילו לחתת חתיכת משי,
שיהיה דומה לשיער אפור!

מן הגה"ק מצאנז ז"ע כתב בספרו הקדוש שו"ת דברי חיים,
בזה הלשון:

"להרב החריף וכור' מו"ה פנהנס בק' פאלטשען במדינת
באקוונינע:

שאלה: אם מותר לאשה לילך בפאה נכricht בשוק:

תשובה: כבר הארכו בזה בס' באר שבע ובכל האחוריים, ורוכם
מסכימים לאסור, ועיין בכנסת הגדרולה באבן העוז (ס"י כ"א) שרבו
האוסרים, וכן בעצי ארזים אסור, יותר מזה מבואר בר"ן בכתובות
ובריטב"א שם מובא באסיפה זקנים שאפילו לחתת חתיכת משי
ובדומה על הפלחת [על המצח], שייהי דומה לשער אסור, זהה הרוי
דת יהודית, ותימה על כה"ג באה"ע שנשמט ממנה דבריהם, ולכן
בודאי אסור לצאת בפאה נכricht!, והוא דת יהודית!.

שו"ת דברי חיים ח"ב י"ד סימן נ"ט

מקרוב נשתרבב המנהג הזה מן האפיקורסים!

"ידעתי בבירור בהיותי אצל מו"ח ז"ל במעהרין, שם שם לא
הלו במלבושים פריצות בזה חם ושלום, וכי ששמעתן אז לא נמצאת
בכל מדינת אשכנז שום אשה חשובה לילך בשערות ופיאה נכricht,

אבי הקדוש כתב על ההליכה עם פאה:
"נשתרכב המנהג הזה מן האפיקרים"

כ"ק מרן הרב הקדוש רבי ישעיה לע מטשעחויב קראקא זצוק"ל
אשר הסידי אביו העידו עליי שהוה נראה בתואח פניו, בצורתו, ובדמותו,
מניש בתואר פנו אביו הקדוש, מרן הגה"ק בעל "דברי חיים" מצאנז זצוק"ל
אשר פסק בספריו:
"שאפילו לחתת חתיכת משי וכדומה [על המצח] שיויה דומה לשער,
אסור!"
(שוחית דברי חיים יוז"ד סימן נ"ט).

רק איזה מנכלי העם פחותי הערכ והייו לקלס! ורק בעוננותינו הרבים מקרוב נשתרכבר המנהג הזה מן האפיקורסים! ולכן חס ושלום עבור זה נאמר שהותר גם לנשי מדינתינו לנוהג כן, והאיסור במקומו! והעובר לוקה מן התורה".

שווית דברי חיים יו"ד סימן ט'

והנה פסק זה של מרן הדרבי חיים מצאנז זי"ע התקבל בין כל אלף החסידים הנוחים אחריו, ולדוגמא נצטט מעט, את לשון תלמידיו הגדולים ותלמידיו תלמידיו זי"ע.

מה יצא מהרשר"ם מברעוזאן מפסק מרן הדרבי חיים?!

הגה"ק המהראש"ם מברעוזאן זי"ע כותב בספרו דעת תורה (אורח חיים סימן ע"ה) "ועיין תשובה דברוי חיים יורה דעת סימן נ"ט שכחוב, דרובם מסכימים לאסור פאה נכricht, ובר"ן ורייטב"א כתשובות (דף ע"ב ב') הובא באסיפה זקנים שם, אפילו לחתת חתיכת משי על הפרחת [על המצח] שיהא דומה לשער אסור רוזהו דת יהודית.

ולפי זה יש ליזהר בקריאת שמע וברכת המזון ושאר ברכות שלא לברך נגד אשה המלבשת בפאה נכricht, אך בעצימות עיניים אולי יש להקל,عقل"ק. - חזין עד היכן קיבלו את הפסק הלכה של מרן הדרבי חיים, עד כדי כך שלפי דבריו אסור המהראש"ם לעשות ברכה נגד פאה נכricht, ונוטה להקל רק בעצימות עיניים !

כמו כן הגה"ק בעל דרכי תשובה ממונקאטש בתשובהו נגד הפאה, כתב בזה"ל "הוא עון פלילי!... ועיין בשווית אדמו"ר דברי חיים (ח"א יו"ד סי' ל') בארכואה בדברים האלו". וכ"כ בספרו דרכי תשובה יו"ד ח"ג סי' קע"ח סק"ג.

ובנו הגה"ק בעל מנוחת אלעזר ממונקאטש זי"ע כותב בצוואתו הקדושה אותן ג', "לא לילך בפריזעט, אפילו של פעהל הדומה

"עין תשובות דברי חיים, אפילו تحت חתיכת משי שהיה
דומה לשער אסור!"

מן הגאון המהירוש"ם מבראז'ן זצוק"ל
בעל "דעת תורה" ושות"ת מהירוש"ם

"יש ליזהר בקריאת שמע וברכת המזון ושאר ברכות שלא
לברך נגד אשה המלווה בתפאה!
"אך בעצימות עינית, אילו יש להקל!"

מצאצאי ב"ק מרון בעל "דברי חיים" מצאנו זי"ע, שפיטק בספרין:
שאפילו לחתת התיכת משה ועל המצחח, שייהיה דומה לשער, אסור!

אשת ב"ק מרון הרה"ק רבי בן ציון מבאוב וצוק"ל הלכה רק עם
מטפהת בלבד, כהוראת זקנו הקדוש מצאנו זי"ע!

לשיעור, כי זה גם כן אסור על פי דברי רביינו דברי חיים ז"ע"א עכל"ק.

וכן מובאים דבריו בשוו"ת חקל יצחק סי' פ"א מהגה"ק מספינקא ז"ע, "כמו שכתב הרבנן חיים חי"ד סי' נ"ט מהר"ן והרייטב"א דאפשרו ליתן חתיכת nisi וכדומה על הפקחת [על המצח] שהיה דומה לשער אסור, זה הוא דת יהודית עין שם. ומכל שכן בהזשיאן שבודאי יש בו דמיון יותר לשער, על כן בודאי אסור גמור ליצאת בו".

ביאורו של החקל יצחק ז"ע בתשובה מרן הדרבי חיים ז"ע!

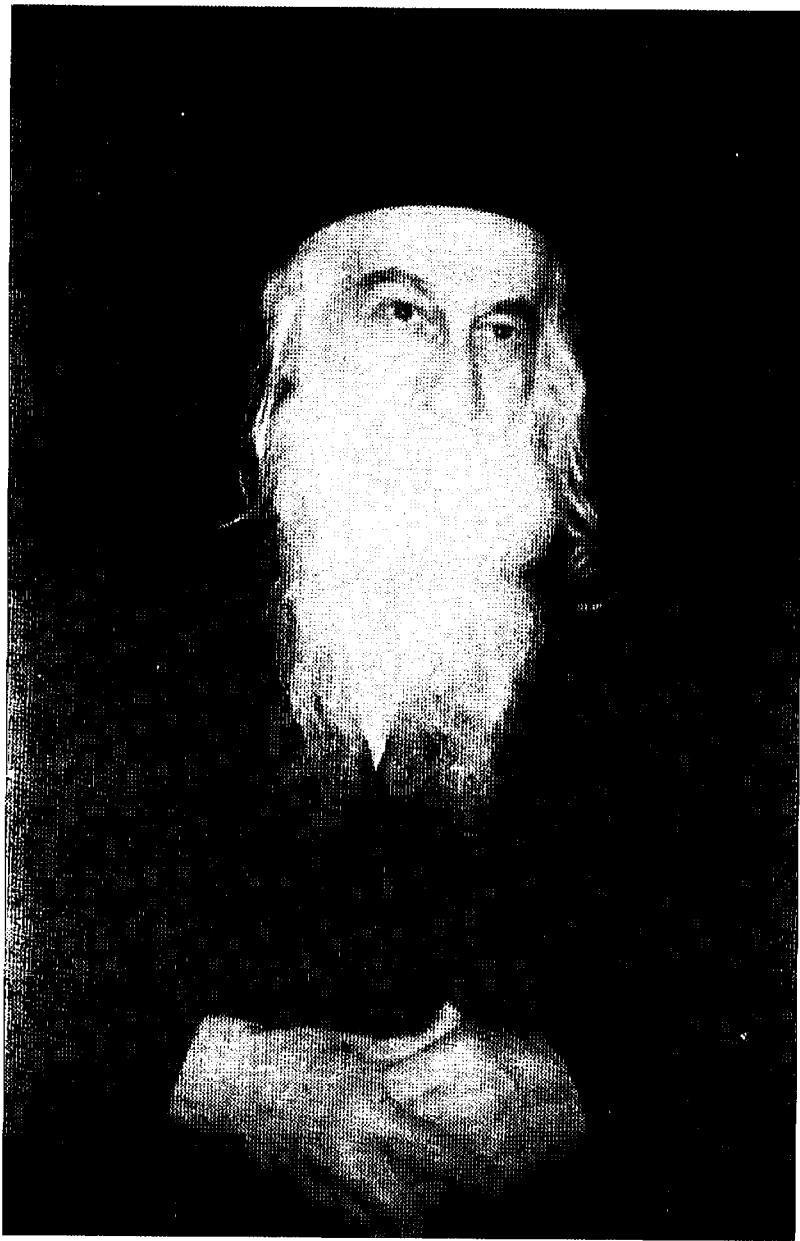
והנה בתשובה זו בשוו"ת "חקל יצחק" (סימן פ"א) כותב הגה"ק מספינקא ז"ע "זהו אסור מדאוריתא, דהא הוא דמי ממש לשער שלה, וכל הרואה אותה ידמה בעיניו כאילו הן שערותיה, כן יש בה איסור מדאוריתא משום פריצות, כמו בראש פרוע למגורי".

וגם לפיה שכתב הדרבי חיים יש בפה נכricht איסור מדאוריתא משום "בחוקותיהם לא תלכו"...

שוב ראיתי בישועות יעקב בא"ח סי' ע"ה סק"ג... דעתך דהך דינה דיויצה וראשה פרוע מטעם פריצות קאתין עליה, וכיון שאינו נזכר השער של פאה נכricht על כן הוא אסור... איסור תורה!

אכן לכארה קשה על זה דברפה נכricht ליכא אלא איסור דת יהודית, וכן כתוב הבאר שבע וכל האחרונים, והדרבי חיים חלק ב' יוז"ד סי' נ"ט.

ויש לומר דברמניהם לא היה הפה נכricht דומה ממש לשער של גופה, והישועות יעקב מיררי באם הוא דומה ממש לשער של גופה" עכל"ק.

כ"ק מrown אדמו"ר רבוי משולם זושא מטשערגאוביל זצוק"ל
מצאצאי כ"ק מrown הגה"ק בעל "דברי חיים" מצאנו זצוק"ל
שפוקס "שפוקס לחתת חתיכת משה ועל המצחן"
שיהיה דומה לשער אסור!"

כלומר: שהגה"ק בעל חקל יצחק לומד בדברי חיים, שכל מה שכתב הדרבי חיים שיש בזה איסור מدت יהודית, ואפילו מה שכתב שיש בזה איסור דאוריתא ממשם בחוקותיהם לא תלכו, כל זה מדובר רק בפהה שאינה דומה לשער, אבל בפהה שדומה לשער, בפהה כזו אוחזו הדרבי חיים שזה אסור מדרוריתא! - ולא רק מצד בחוקותיהם לא תלכו - אלא מצד שזה ממש פריצות בדוק כמו שער אמיתי!, והרי זה בנוילוי ראש ממש!.

**הגה"ק ר' שלמה יהודה ליב מסיגט ז"ע
בעל ערד ש"**

המביא את תשובה הדרבי חיים

כמו"כ מובאים דברי רביינו הקדוש מצאנז ז"ע, בשוו"ת השורת שי להגה"ק ר' שלמה יהודה מסיגט ז"ע (סימן תק"ע) ומחמת בהירות דבריו, נביא כמה קטיעים מתשובתו, וולח"ק:

שאלת נשים הצעירות ונוהгин סלסול בעצמן שלא ליתן על ראשן פאה נכריות, אם מותרין בקונסט האר שיטיל, העשויה מאיזה צומח בארץ, לא משער רק דומה ממש לשער.

לענויות דעתך אינו סלסול אלא מדינה אסור!... ומאן ספין לחולוק על היירושלמי בדבר שאינו מוכח ההיתר מש"ס בבלי.

וכיוון דאיסור פאה נכריות ממשם פריצות דמדמין עצמן שהולכות בשערן, ועושים כן ליראות כאלו ראשן פרוע עם שערכותן ממש, ממילא יש בה ממשם פריצות, ודת יהודית, אם לא ניכר שאיןן שערכות,

מצאינו ב"ק מון הגה"ק בעל "דברי חיים" מצאנו וצוק"ל
אשר פסק בספריוDK:
"ישאפו לחת התיכת משי ועל המצחן שיחיה דומה לשער אסור!"

ב"ק מון אדמוי"ר מרדזימנרגאָד שליט"א
בן ב"ק מון הרה"ק רבינו מרדזימנרגאָד וצוק"ל
שכתב את העובדא הנוראה ממון ה"דברי חיים" מצאנו וצוק"ל
בפטירת שלשת ילדי רחל", שאמיר שכט זה בא לו מהמות שמהורייש
על פרצת הפאהו!
"לוואַת מויכרחה לצתאַת ולצעוק ננד זה בכל בחרוי"
ו"הכדה גנווה" החלק א' מירכתה הרה"ק מצאנו ויע"ע

אף דמשום מראית עין ליכא אם כל נשי העיר עושין כן כיוון DIDOUTOT,
מבל מקום משומ פריצות יש!, ועוברות על דת יהודית...

גם בשו"ת דברי חיים חלק ב' סימן נ"ט כתוב שבעצמי ארצים אסור
פאה נכרית, והוא בעצמי ארצים סימן כ"א, וכותב שם דהמוריים היתר
חדים מקרוב עתידים ליתן את הדין!, והרבנן חיים שם אסור נמי
חתיכת nisi וקדםה על הפקחת [על המצח] שיהא דומה לשער, דזה
הוה דת יהודית...

אח"כ ראיתי בישועות יעקב לאה"ע סכ"א לנכד המחבר בסוף
התשובה, שכותב לפי מה שכותב הרא"ש בתשובה והובא בב"י אה"ע
סימן קט"ז, דעת יהודית שאבדה כתובתה דמלבד האיסור יש בו
משום פריצות, ואם כן בפאה נכרית כיוון שאין ניכר אם הולכות
פרועות ראש, פריצותא מיהו הו, דהרי מטעם זה אתה אומר דיווצאת
שלא בכתבבה, אף דמצד האיסור עצמו לא אבדה כתובתה עי"ש.
ואם כן היינו טעם ממש יש בהאר שייטל, אף דאין מן שעורות,
دمכל מקום נראהות כשרונות ממש, ואין ניכר שאינה הולכת פרועת
ראש.

מבתו של ה"עמי חיים" מסיגט זי"ע לאור תשובה הרבנן חיים!

וכך גם במכותב המובא לעיל מהגה"ק בעל עצי חיים מסיגט
זי"ע, כותב זה לשונו הק': "כפי דעתך בתשובות דברי חיים ח"ב
ס"י נ"ט, אין חילוק, על כן אין שום היתר, רק שלא יהיה נראה
מאומה דומה לשיעור" עכל"ק.

סגוליה נפלאה עברו הילדים!!!

על איזה דבר אחוז ממן רבינו הקדוש מצאנז זי"ע שצורך לצחוק
ולצאת נגד זה בכל כחו?

בְּשָׁמֶן מִתְּבֵדֵל בְּשָׁמֶן
בְּשָׁמֶן מִתְּבֵדֵל בְּשָׁמֶן

“עֲמָלֵךְ” לסתות דתית מושגנו שיבת הרים ופירוק יבשות.

מִצְאָזֶן כְּקַרְבָּן אֲדֹנָיוֹתָר מִלְּרֵי הַהְהָק בַּיִל דְּבָרָיו הַיּוֹם מִצְאָנוּ זְכוּךְ לָאָשֶׁר פָּזַק בְּסֶפֶר הַקָּדוֹשׁ:

מובא בספר "חמדת גנוזה" מכתב הרה"ק ר' סיני מז'מיגראד ז"ע בני של הגה"ק רבי מרוך מגארליץ ז"ע, [וגיסו של הרה"ק בעל "שפת אמת" מגור ז"ע], - אשר הכתב יד של ספר זה, היה מונח בידי נבדו הגאון הגדול רבי משה הלברשטאם שליט"א, חבר הבד"ץ פעה"ק ירושלים, ובזכותו נתפרסמו ויצאו הדברים לאור עולם.

"בשנים ההם התחלו קצת נשים לבוש בשיפטעלעך [פאות] אשר אא"ז (=אדוני אבי זקני, מREN רבניו הקדוש מצאנז בעל דברי חיים ז"ע) היה אומר שהוא אסור על פי דין ! ואין שום חילוק בין פאה נכנית לשערות עצמה" !!!.

**איזה סיבה אמר הרה"ק מצאנז ז"ע
בחמפה על פטירת שלשה ילדיו הקטנים?**

"אחר כך היה מעשה שנפטרו אצל אא"ז [רבניו הקדוש מצאנז] שלשה ילדים !!! אז אמר שברצונו לעשות להם הספד, והלך לבית הכנסת ועשה הספד, ואמר :

שבל זה בא לו מהמת שמחריש על הנ"ל!!!... ליאת מוברכה לצעיק ולצאת נגד זה בכלל בחרו!!!.

מדה טובה מרובה בכפל בפלים!!!

דבריו הקדושים אנו למדים, - על פי דברי חז"ל הקדושים, שמדקה טובה מרובה, אם כן יוצא דבריו הקדושים, שכל מילה וכל הסביר, כל בקשה, וכל דمعה, כל אנחה וכל פעולה, שפועל אדם נגד לבישת הפאה נכנית, - בין איש לבין אשה, בין גדול ובין קטן, בין מי שבני ביתו הולכת פאה או שהולכת מטפח, - על ידי זה נשפע טובה וברכה חיים ושלום לילדיו !!!

וכפי מה שכל אחד יקיים את דברי מREN הרה"ק מצאנז ז"ע "לצעיק ולצאת נגד זה בכלל בחרו !!!" באופן שיתקבלו דבריו בנהחת

שתי עצמאי כ"ק מרן הגר"ק בעל "דברי חיים" מצאנו זוק"ל אשר פוק בספרו ה' "שאפילו לתה התיכת משי ו- עלי המצחן, שיהיה דומה לשער, אסור!"

וישב: כ"ק מרן אדמור"ר מטשרנאייל - בני ברק שליט"א

מרן הגאון רבי משה האלברשטאם שליט"א

חבר הבד"ז רהעדה החרדית

שבוכותו נתרפסמו ויצאו לאור עולם. הכתבוי יד קודש של זקנו זוק"ל שכותב על זקנו הקדוש מצאנו זוק"ל, "הוה אומר שהוא אסור על פי דין, ואין שום חילוק בין פאה נברית לשעירות עצמה!"

"אצשנטטרא שלשה מליז וחיל,"

אנור: "שבל זה בא לו מהגות שמהירש על הילוי!

"לוואת מוכראח לצעת ולצעוק נגד זה בכל כחו!".

בעזהש", כך יזכה לראות בהצלחה וטובת זרעו וצצאו אחריו
לדורות עולם!!!

זכותו יגן על כל ישראל ובפרט על כל הולכים בדרכיו
ומקיים דבריו הקדושים!.

התיאור על מרז הגה"ק מצאנז זי"ע
הוא "מפיו לפידים יהלבו" על הפאות!

העד הגה"ץ המפורסם רבי אשר זעליג מרגליות זי"ע ששמע
מפי קדשו של הגאון הקדוש האלקוי רבי שלמה אליעזר אלפנדי -
הסבא קדישא זי"ע, שהפליא מדוע מה שכתב הגאון האידיר בעל בית
יצחק בקונטרא שיח יצחק, בו הוא כותב הספר על מרז הדורי חיים
מצאנז זי"ע, וכותב שם בזה הלשון "שנודע דרכו בקדוש לבוש
שריון קשחים ולצאת לקראת נשך, למען החזיק במעט התורה
הקדושה, ומפיו לפידים יהלבו", על המנהג שנוהגין עתה הנשים
לבוש פאה נכricht, והוא אוסר אפילו אותם העשויים ממשי הדומים
לשערות!, כשיתת הר"ן בכתובות".

והפליא הגאון הקדוש הסבא קדישא מהרש"א אלפנדי זי"ע את
הדבר, שכאשר רצה אותו גאון להגיד את "דרכו בקדוש"! של מרז
הדררי חיים זי"ע, הזכיר דוקא את העניין זהה ש"מפיו לפידים יהלכו
על המנהג לבוש פאה"!. ומה רואים עד היכן היה הדבר הזה,
יסוד עיקרי בדרכו של מרז הדורי חיים מצאנז זי"ע.

מה היא סיבת המחלות הנוראות רחמנא לצלן?

שמעתי מפה קדשו של רבינו מנאסוייד, שפעם בא אחד להזכיר
למרן הגה"ק הדורי חיים זי"ע איזה חוליה שהי לו מיחוש חדש (א
ניע מין קרענק ר"ל), וצווה הדורי חיים להגבאי שלו שליך בשוק
לראות אם לא יצא איזה מדע חדשה, מפני שאומרים בשם רבינו

הקדוש הרבי ר' מענדלי מרימנוו זי"ע, א ניע מאדע - א ניע קדרענק ר"ל. [= מאדע חדשה - מחלת חדשה. - ומיא יודע מה נגרם כל שנה, עיי שהפאות משתכילות יותר ויתר, להיראות במראה הדומה יותר ויוטר אל מראה השיער, עד שיש בהם לבדוק את המראה שאסורה התורה, ופעמים רבים שמראה הפיאה וה"פריצות" שבה, עליה הרבה יותר משיער רח"ל].

גדות יהושע ח"א דף ט"ז אות ב'

בספר "ברכה שלמה" דף ב', כתוב עליו: שימוש בכל כחו כל גאוני וצדיקי דורו, ובפרט את מרז ובניו מצאנז בעל דברי חיים זצ"ל, ובניו הגאנונים הצדיקים זצ"ל. והרה"ק רבי שלמה מבאובוב זצ"ל היה אודהבו הנאמן, ופעם אחת כשחללה הרה"ק מבאובוב זוק"ל, ביקש ממנו להיות בחדרו כל הלילה אפילו שהיו שם כמה אנשים כל הלילה. ופעם אחת לא היה להרה"ק מבאובוב זוק"ל הספאדי שלו, ורצו הרבה אנשים להשאיל לו ספאדי, ולא רצה לשאול רק מהרה"ק מטיטשין זוק"ל.

הקפיד על נשי תלמיד חכמים ובנותיהם

מעיד בן אחיו, מחבר הספר "ברכה שלמה": ראייתי שהקפיד על בת תלמיד חכם אשר חבר נשאה על ראשה פאה נכנית שיטיל, כי הרבה פוסקים אוסרים פאה נכנית.

**ב"ק מרן הגה"ק רבי אברהם יהושע פרידןך זצוק"ל
אבד"ק נאסאך**

שמע מפה קדשו של מרן הקדוש בעל "דברי חיים" מצאנו זצוק"ל
של מודה חדשה מביאה מהלה חדשה!
כלומר, שהalicah בדרכי המודה – מביאה מהלות נספות רחמנא
לצלז'ן ומזה נלמד, שגדלה טובות מרבבה: כל התרהקות מדרכי
המודה, משפיעת בריאות ושמירה עלינו!

והיה דודי זצ"ל אומר, שעל נשי הבעלי בתים אינו כועס כל כך, הגם שאין להצדיקם לגמרי, שהרי אמותיהם וזקנותיהם, אף שעסקו במשא ומתן עם הגויים והশרים, עם כל זה לא נשאו פאה נכricht, ומדוע לא ילכו בדרך זקנותיהם. אבל לבו דוי על נשי התלמידי חכמים, והרבנים, ובני הגדולים והצדיקים, שנושאות פאה נכricht, שאסור לרוב הפסוקים. גם נשפי הבעלי בתים מקלות על ידי זה לאמור, אם נשפי הרבניים נושאות פאה נכricht, מותר לנו וכו'.

ועל היישניםanno בושים, אלא שmagalgalim עתה עליינו את החדשים, שהתחילה עתה לכלת השיטלין העשוויות משערות קצורות תלויים, באופן שאין ניכר כלל אם היא נשואה או פנויה, ונראות ממש כהולכת בגilio שיער, ודבר זה אסור מצד הדין אליו דכל הדעות.

על ידי שימושים לנדור הפריצות נובה לבראה של "והיו למשימה שומיך"!

וاعתיקפה מכתב יקר מכ"ק דודי [הרה"ק מטיטשין] זצ"ל. זה לשונו: ב"ה יום י"ז תמוז, בא לעירנו איש היקר וכו', והראה לי כתבים יקרים מצדיקי דורנו אשר הם גדולי הדור שליט"א הרוצים לנדור פריצות ישראל שנפרץ בעונונתינו הרבנים, מעת שבא ערבותיא לעולם, לערך שמוña שנים [משנת תרע"ו וכו'], וראיתי בספר קדושת לוי בסדרה בשלח, וזה לשונו, בשם הבعش"ט, ה' צלק, כמו שהצל עושה כמו שהאדם עושה, כן כביכול עושה כמו שהאדם מתנהג מלמטה, כן מנהיגין אותו מלמעלה. ואם כן הדברים אמרוים ביחיד, כל שכן ברבים. וכאשר אנחנו נעשה לנדור פריצות דורינו רחמנא לצלן וכו', בודאי יקיים בנו השם יתריך "והיו למשימה שומיך", ורחקנו כל מבלעך", עד "על יד איש בן

פרצוי, ונשמחה ונגילה". דבריו של המצב, נכנע לצדיקי דורינו י"ג.

הק' שלמה ארדי

המעתר בעד כל ישראל חוףך טיטשין י"ז

מספר ברכה שלמה דף ח'

"יהה מקפיד מאד על הנשים שהיו באות לביתו, שלא לילך במצנפת בראשם [- כלומר כובע, אלא ציוה שלכו רק עם מטפחת], והראה בשו"ת דברי חיים חלק יו"ד סי"מ ל' שהאריך בזה, ובסוף התשובה כתוב, "ידעתי בבירור בהיותי אצל מו"ח ז"ל במעהרין, שגם שם לא הלכו במלבושים פריצות כזה ח"ו, וכפי ששמעתי אז לא נמצאת בכלל מדינת אשכנז שום אשה חשובה לילך בשערות ופיהה נכricht, רק איזה מנקליה העט פחותי הערך, והיו קלנס, ורק בעיה"ר מקרוב נשתרבב המנהג זהה וכו', לכן חס ושלום לא על זה נאמר שהותר גם לנשי מדיננתנו לנוהג כן, והאיסור במקומו, והעובר לוקה מהתורה, וכך מדין תורה הקדושה אסור לילך אפילו בדבר אחד פריצות עכ"ל.

ופעם אחת בשבת קודש פרשת כי תבא קודם התפללה, באה אשה אחת לעזרת נשים במצנפת, ויהי בהגיעו לקריאת התורה,לקח הספר תורה בידיו, ופתח הדלת של עזרת נשים, ופתח פיו הקדוש ו אמר, הנה אשה אחת באה היום להעזרת נשים ומزنפת על ראהה, שהיא אסור על פי דין תורהינו הקדושה.

אספר לכם מעשה מהה"ק אדמו"ר מגארליץ זצ"ל, שפעם אחת היה בכפר לשאוב אווי צח, ובכלתו בדרך שמע קול צוה ובכי רב, ויאמר הרוב למשמשו לילך ולדרוש מי הוא זה ואיזה הוא הצועך ובוכה, ויקם המשמש וילך, ו יודע לו כי הקול קול בת נקרי אחד, וישב תיכף להרב ויאמר לו כי הקול בת נקרי אחד, והידיים ידי עשו

מהו הגן רבי ברוך שבער שניאורסון זצ"ל

ראש ישיבת מישיבין

שנולד מברכתי של הרה"ק רבי ברוך מגאלליין זצ"ל

ונקר אב נעל שבון הכהן

בתמונתנו נראהים גם פון הרטמייר אינדריך זצ"ל, המכובד המה"ע רבינו יצחק ליב זצ"ל

אבי' המכאה אותה ולכך היא בוכה, ויאמר לו הרב, עוד לא יצאת ידי חובתך ולק נא ראה למה הוא מכאה אותה, וילך המשמש, ונודע לו סיבת ההכאה מפני שלבשה מצנפת על ראשה, וישב המשמש ויספר הדבר לרוב, ויאמר לו הרב, לך עוד הפעם לשמע מה אביה אומר בשעת הכאה, וישב המשמש לבית הנכרי, וישמע איך שאביה צועק לבתו הנכרית, "מלבוש כזה שאתה זוקנתך לא נשאו אותו גם את לא תשי אותו", וישב המשמש להרב ז"ל ויספר לו דברי הנכרי, ונתקעל הרוב ז"ל מאד, ולקח עניין המודע למוסר השכל לאמור, אם נכרי שלא קיבל התורה מסיני, יש לו הרגשה כזו, שלא תזוב הבת דרכי אמותיהם, ולא תלך במלבוש שלא הלכו בו אמה זוקנתה, קל וחומר לבנות ישראל שקיבלו התורה בהר סיני, שייהיה להם הרגשה כזו, שלא ליטוש תורה אם, ולא ילכו בבגד כזה שלא הלכו בו אם זוקנתם" עד כאן לשון הרב הקדוש מגארליץ זצ"ל.

וסיים דודי הרה"ק מטיטשין זי"ע, "אני מבקש מהנשימים שהולכות במצנפת [בכובע, ולא עם מטפחת], שילכו לביתם, ויסירו אותו מעל ראשם, ואם לא יסירוهو, הלא אקרא היום פרשת תוכחה, ואפייל עליהם קללות שבתוכחה רח"ל"!. ותיכף ברחו הנשים לביתם ויסירו המצנפת, ומاز זה להלאה לא באו להתפלל להעזרת נשים במצנפות כאלו".

בספר "דברי יחזקאל" מהנה"ק משינאווא זי"ע כתוב:
"איטור גדוֹלִישׁ לבנות יִשְׂרָאֵל לִלְךָ בַּפָּהַ נְכָרִיתָן
וְכָל אִישׁ יִשְׂרָאֵל מְחוּיֵב לְמִחְוֹת בָּנָשִׁים בַּיְתָו בְּכָל כְּחוֹן!"

כ"ק מrown הרב הקדוש מהר"א מבעלוא וצוק"ל
אמר: "כָּל מֵילָה מִהְסֶף סְפִירַת דָּבָרִי יְחִזְקָאֵל" מלאה רוח הקודש!
"יעדעם ווארט פון ספר "דברי יחזקאל" אין מלא רוח הקודש!"

צאנז שינאוא

**ב"ק מrn אדמו"ר הגה"ק משינאוא זי"ע
בן מrn הגה"ק בעל דברי חיים מצאנז זי"ע**

**כל איש ישראל מחויב למחות
בأنשי ביתו בכל בחו!**

"צריך אני לפתח פי, ולהגיד מה שהיota קודם במחשבתי אם להגיד או לחדר, ועתה ראיתי כי מוכראה אני להגיד, כי אסור גדול יש לבנות ישראל לילך בבגדי פריצות, ובפאה נברית, וכל איש ישראל מחויב למחות באנשי ביתו בכל בחו, המקומן יرحم עלינו, ויסיר המכשלה הזאת מעלינו".

דברי יחזקאל על התורה שביעות שנת תרמ"ג - אשר ב"ק מrn אדמו"ר הקדוש מהדר"א מבצעוז אמר: "יעדרם וזארט פון ספר" דברי יחזקאל" אין מלא רוח הקודש! = ב"כ מיליה מהספר "דברי יחזקאל" מלאה רוח הקדש!.

**במקום חילול ה'
אין חולקין כבוד לרבי!**

פעם אחת בא רבינו משינאוא זי"ע לעיר אחת במדינתנו מן הגדלות, ובא הרב מריא דאטרא אליו לכבדו, והרב אב"ד היה מפורסם לשר התורה ועתרת הגולה, והיה להם קרובת משפחה. מובן הדבר כי היו אז בכית, אנשים נכבדים **למאות!**.

"איסטר גדוֹלַישׁ לבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל לִילֶךְ בְּפָאָה נְכָרִיתַ!"
ודבְּרֵי יְחִזְקָאֵל מַהֲגָה קְמִשְׁנָאוֹא זְיֻעָן

מרן הנאון הקדוש בעל "בית הלוי" מבירиск וצוק"ל
כיבד את הגה"ק משינאוא זי"ע בכבוד מלכים בביווא אל העיר בריסקן,
ויצאו כל בני העיר לקראת הגה"ק משינאוא זי"ע עם נרות ולפידים דולקים!
וסיפור נכדו מרן הגראי"ז מבירиск וצוק"ל:
שזוקנו ה"בית הלוי" וצוק"ל, הרד ביוטר וחחש שם בא עיריות אחרות, לא
ידאגו לכבוד את הגה"ק משינאוא זי"ע כפי המכבוד הרاءו לו!
ועובחות והנהנות לבות ביריסק ולק ר' עמוד קמ"ז

ותיכף פתח הרה"ק משינאואא להובייחו בהטלבות גדולה, על שאיןנו מוחה בכתו הלוובשת פאה נכricht, ונענה הרוב האב"ד, אם רצונכם לקיים מצות עשה הוכיח תוכיה, היה לכבודו להובייח אותה במקום שאין אנשים כדי תוכחה, ובגוף העניין אין בידי למחות ולהעבירה מרצונה בזה.

והшиб הרה"ק, דבר זה כתוב בתורה במשמעות ולי אחוי דינה, כשאלם אותם יעקב מדוע הרגו את אנשי שכם, והם השיבו הczownה יעשה את אחותינו, והדבר קשה, א', מה שאלם יעקב למה עשו ככה, הא הם כדי עשו כמו שכתו ברמב"ן והמפרשים. ב', מה השיבו הczownה, הלא גם יעקב ידע מה הגיע אליהם. ג', לפי הפשט היה להם להשיב "לאשר הczownה יעשה את אחותינו", ולמה השיבו בלשון תמייה "hczonha יעשה את אחותינו".

אך הכל ניחא, דיעקב אבינו עליו השלום שאל אותם, רציתם להרוג אנשי שכם, היה לכם לעשות מעשיכם בלאט ובסתר לאט לאט, מבלי פרהסיא שעשיהם להבאиш ריחנו ברבים.

ועל זה השיבו בני יעקב, שמשמעות ולי אחים, הן אמרת הדבר אשר אבינו דובר, אך אם היה שכם בן חמור עושה מעשאו במחשך ובלילה בלי יודע לאיש, אז היינו גם כן מודדין לו כמדתו על חטא בסתר, אולם דינה יצא לטייל באמצע היום בפני רבים, ומשם כבשה ולקחה לו, והוכרחנו למדוד לו כמדתו ביום דייקא ובפרהסיא. וזה תשובהם "hczonha יעשה את אחותינו" בתמייה, הרוי עשה שלא czownה כנ"ל בהסתדר, רק בפראסיא, וכולם שתקו, ולא מהו, על כן כפעולותיהם הוכרחנו לשלם להם.

וכן הוא גם כן בכבוד הרבה, אם היה עניין התוכחה על עבירה בסתר, הייתי מוכיחו בהתבזוזות באין רואה, אך כאן הלא בת בכבודו מטילת בשוקים, ואדרבה רק ברכבים החטא הלווה, וילמדו שאר בנות

מן הנאון רבי יצחק זאכ מאלאויזיציך זצוק"ל מביריסק אמר: "אם הסבאה הבית הלווי כיבד את האדמו"ר משיניאווע בכבוד מלכים, הרי שאין ספק שהוויה ראוי לכבוד הזה! ועל כן אמרתי שאני חפיד שיגואויא!"
ועובדות והנתנות לבית בריסק חלק ד' עמוד קמ"ז

ישראל הקשרות מדריכיה העקלקלות, בדרך קל וחומר, אם בת הרוב הולכת כז, מכל שכן בנות בעלי בתים פשוטים, ויאמרו התירנו פרושים את הדבר !.

לזה החיוב עלי להוכיחו ברבים, למען ידעו כי הוא שלא כדין ובעירה גדולה ! ויוועילו דברינו בפרשומ החטא, שהרבה בנות ישראל הקשרות יפרשו !, ובמקום שיש חילול השם אין חולקין כבוד לרבי ! עכ"ק. - הרב הגאון האב"ד הודה לו כי בצדך ידבר לשם שמים !.

דברי יחזקאל החדש מ"מקור חיים" עמוד רפ"ב מובא בדברי יחזקאל הנ"ל במדור "הליכות ולהלכות" "ענינים שונים" - בענייני יורה דעתה [לאחר ענייני פוריס]

אם לא תפשתי תיבת את הפיאה - לא אבנם לביתך!

אספירה לדוד אחרון מה שסיפר לי בבחורותי הגאון האדיר המפורסם מו"ה דוד שלישעל זצ"ל ראב"ד דק"ק מונקטאש בעמ"ח ספר מגן דוד. כי בצעירותתו השתתף באסיפה גדולה של רבנים שהיתה בעיר לעמברג, והיה שם הגה"ק בעל דברי יחזקאל משינאווא זי"ע, וקדום האסיפה ניגש אל מרכז משינאווא אברך חשוב שהיה קרוב משפחתו, והיה דר בעיר לעמברג, וביקש ממנו שאחרי הכינוס יתן לו מרכז את הכבוד לבא אל ביתו לסעודה, והבטיחו מרכז שימלא בקשתו.

וכשגמרו את הכינוס הלך מרכז ז"ל עם מלויו ועם עוד חסידים אל ביתו, כשהגיעו אל בית קרובו הלכו על המדרגות למעלה, ואשת המארח פתחה הדלת לקבל פניו דודה מרכז ז"ל, והיא הלכה בפאה נכricht (שייטל), וכשרהה אותה מרכז ז"ל, אמר בתמייה: היתכן, דעת טاطנ'ס א קינד זאל גיין אין א שייטל ?, היתכן, מצאצאי אבי ילבו עם פיאה?, הרי אבי הקדוש אוסר זאת ?.

השיבה האשנה ואמր: לא ידעתי שהדוד יסתכל על נשים.. השיב לה מרכז על אחר: הנה בפרש בחוקתי כתובים משפטי הערכין,

"אם תקבלי עלייך מעטה שלא לילך עזד בפאה נכנית, אכנים
לביתך, ואם לא, לא אכנים לביתך, ואני הולך מכאן תיכף לדרכי!"

כ"ק מrown הרה"ק רבי אברהם שלום ממטראפקוב זצוק"ל

בן כ"ק מrown הרה"ק משהנאואז זצוק"ל שאמר:

"החויב עלי להוכיח ברבים, למען ידעו כי הוא שלא כדין ועבירה גדוולה!
ויעילו דברינו בפרטום החטא, שהרבה בנות ישראל הקשרות יפרשו!
ובמקום שיש חילול השם אין חולקין כבוד לרבי!"

וכתוב שם במקדיש בהמה טמאה, והעמיד את הבהמה לפני הכהן והעריך הכהן אותה, ולכארה הרוי כתוב בספרים שראית דבר טמא פוגם את הנפש, אם כן למה היה צריך להביא את הבהמה הטמאה אל הכהן דווקא, הלא טוב יותר היה למצוות שיביאו את הבהמה הטמאה לאיש פשוט סוחר בהמות, ולא שכחן יסתכל על בהמות טמאיות, אלא מי, נשמע מזה שם צריך לפחותים להסתכל על בהמה טמאה בעבור ציוויי ה', מותר אף לכהן להסתכל עליה!... - וזהיתה לה תשובה בצדקה.

והוסיף מרן משינאווא לומר אליה בזזה הלשון: אם תקבל עליך מעתה שלא לילך עוד בפאה נכרית, ותפשטי מעליך תיכף את הפאה נכרית, אז אכנס לביתך, ואם לא, אז לא אכנס לביתך, ואני הולך מכאן תיכף לדרכי בחזרה!.

והאשה נתביישה שלא לקבל דבריו, ואמרה שברצונה לקבל ציוויי דודזה תיכף ומיד, ונכנסה לדירתה איזה רגעים, ומרן משינאווא זי"ע המתין מבחוץ, והיא פשטה את הפאה נכרית ולבשה על ראשה מטפחת, ואז נכנס מרן לביתה עם חסידיו המלויים.

דברי יחזקאל השלים מדור "הליכות יהלכות" עניינים שונים" בענייני יורה דעתה, מהקדמה לספר דרישות לך שלמה